

Здрастуй, Новий рік!

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДENA
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

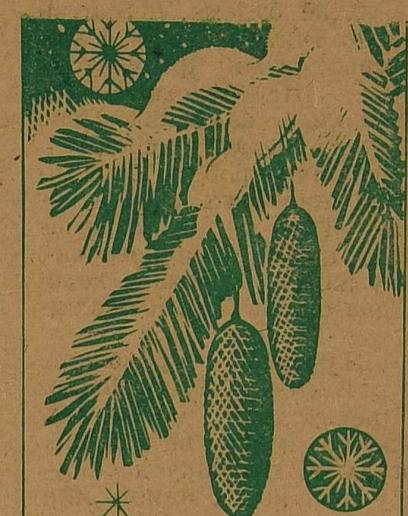
Видається з 1933 р.

№ 40 (1653).

26 ГРУДНЯ 1986 РОКУ.

Ціна 2 коп.

1987

Рішення ХХVII з'їзду КПРС - в життя!

ДОРОГІ ТОВАРИШІ!

Завершується рік 1986-й. Це був рік ХХVII з'їзду КПРС, рік початку воєтини революційних перетворень у всіх сферах життя радянського суспільства. Намічена і впроваджувана в житті партією всеохоплююча програма корінної перебудови всіх ланок державного і господарського механізму країни знайшла гарячу підтримку всього радянського народу. Радянські люди вважають свою кровною справою прискорення соціально-економічного розвитку країни, досягнення якісно нового стану радянського суспільства.

Цей рік не був для нас лідким: нові незвідані шляхи ніколи не бувають легкими. Це був рік, коли СРСР ще раз продемонстрував всьому світові наявність гуманізм своєї зовнішньої і внутрішньої політики, турботу про долю всього людства, прагнення зупинити війну будь-якою ціною. Зустріч в Рейк'явіку, односторонній мораторій СРСР на ядерні випробування — ось основні віхи наших миролюбійних устремлінь.

Це був рік, коли все людство реально відчуло можливість збереження миру на Землі, повірило в мірне майбутнє планети.

В 1986 році Одеський держуніверситет став на шлях перебудови своєї навчальної, виховної, наукової і виробничої діяльності у відповідності з проектом ЦК КПРС про основні на-

прями перебудови вищої школи. Проведено цілий ряд заходів, спрямованих на вирішення цього важливого завдання. У всіх підрозділах університету триває копітка творча робота, пошук нових рішень і прийомів, спрямованих на подальше удосконалення підготовки в нашому вузі висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства країни. Відчувається бажання студентів, викладачів, співробітників ОДУ взяти найактивнішу участь в передбудові нашого життя.

Ми виступаємо в рік знаменний, рік 70-річчя Великого Жовтня. Це буде рік ударної праці радянського народу по реалізації рішень ХХVII з'їзду КПРС.

Ми сміливо дивимось в майбутнє, переконали в правоті миролюбійної політики СРСР, з вірою в торжество людського розуму.

Бажаємо вам, дорогі товариши, здоров'я, щастя, святкового настрою! Хай цей рік стане для всіх нас роком успішного навчання і творчого оволодіння марксистсько-ленінською теорією, роком нових наукових відкриттів і практичних впроваджень, цікавих і плідних експедицій, роком появи нових друзів, учнів і однодумців, роком нових звершень на благо нашої рідної Батьківщини!

ПАРТКОМ, РЕКТОРАТ, ПРОФКОМИ,
КОМІТЕТ ЛКСМУ ОДУ.

Правофлангові

В добром настрої зустрічає Новий рік колектив наукової лабораторії, яку очолює доктор технічних наук Юрій Михайлович Ротнер. Пошук нових форм виготовлення та застосування штучних алмазів у різних галузях виробництва дав можливість зберегти на 1 млн. 850 тисяч карбованців кош-

тових матеріалів. Ефективність винаходів, здійснених в лабораторії, вимірюється не лише в тоннах і карбованцях. Чим, наприклад, можна виміряти ефективність заміни в медицині берилієвої кераміки на алмазну?

Фото Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

Вузівській науці— прискорення і ефективність

17 ГРУДНЯ Ц. Р. ВІДБУЛИСЬ ЗВОРИ ПАРТИНОГО АКТИВУ ОДУ З ПОРЯДКОМ ДЕННИМ «ПРО ХІД ПЕРЕБУДОВИ РОБОТИ НАУКОВИХ ПІДРозділів і ЗАДАННЯ ПАРТОРГАНІЗАЦІЙ УНІВЕРСИТЕТУ ПО ПІДВИЩЕННЮ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СВІТЛІ ВИМОГ ХХVII з'їзду КПРС». З ДОПОВІДДЮ ВИСТУПИВ ПРОРЕКТОР ПО НАУКОВІЙ РОБОТІ ПРОФЕСОР О. Г. ТОПЧІЄВ.

Доповідач коротко зупинився на позитивних тенденціях, які намітились останнім часом в університетській науці. Обсяг НДР склав понад 10 мільйонів карбованців. Здійснюється концентрація наукових на-

прямків з метою зосередження зусиль на першочергових і найбільш важливих наукових проблемах. Взято курс на підвищення рівня наукової тематики

(Закінчення на 2-й стор.).

Тепло дівочих сердець

На II курсі біологічного факультету створено новий загін. Студенти взяли шефство над воїнами, що виконували свій інтернаціональний обов'язок в Афганістані, а зараз знаходяться на лікуванні в окружному госпіталі.

Офіційно загін ніде не значиться, і проведені ним заходи ніким не фіксуються. Та чи

можна відобразити на папері тепло й душевну участі, з якою приходять дівчата до своїх підопічних.

В День народження комсомолу студентки підготували для хлопців спеціальну стінгазету. А на Жовтневі свята влаштували чаювання з програмами, які пекли самі. В загоні вже 28 чоловік, своїм ватаж-

ком дівчата обрали Оксану Бабій.

Зарає дівчата зайняті підготовкою до зустрічі Нового року зі своїми підопічними. А скільки ще цікавих задумів і планів на майбутнє!

О. ДОЦЕНКО,
студент II курсу
біофаку, слухач
факультету робкорів.

ПЕРЕБУДОВА: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, РІШЕННЯ

«ЗНК» ВВАЖАЄ ОДНИМ З НАЙПЕРШИХ СВОІХ ОБОВ'ЯЗКІВ — ПОСТИНО І ЯКОМОГА ПОВІШЕ ЗНАЙОМИТИ СВОІХ ЧИТАЧІВ З ДУМКАМИ, ПРОПОЗИЦІЯМИ, ІНІЦІАТИВАМИ ПРЕДСТАВНИКІВ АДМІНІСТРАЦІЇ, ВИКЛАДАЧІВ, СПІВРОБІТНИКІВ.

«Стоячи на березі, плавати не навчишся...»

Стрибати у воду з розбігу ми не будемо, — рішуче заявляє Віктор Георгійович Зінченко, декан факультету РГФ. — Перебудова — не розважальна кампанія. Скорочення програм і курсів — не механічна робота. У всьому повинна бути грунтовність. Тому я за стриманість у переході на нову систему навчання. Різкий перехід дав би небажані наслідки.

— Я розумію, — продовжує Віктор Георгійович, що перебудова надає нам право на зміни навчальних програм та переліку дисциплін у дусі нових вимог. Але саме це є найбільшою складністю в роботі, яку належить провести.

Щоб щось змінити, треба перш за все визначити, що саме можна залишити за бортом. Стиснути всі лекційні курси? Але ж мови і зарубіжна література входять в диплом, це основа спеціальності. Хто з впевненістю може сказати, до якої межі можна все стискати, не боючись опинитись біля розбитого корита?

Передбачаючи мое контрольне питання, швидко додав:

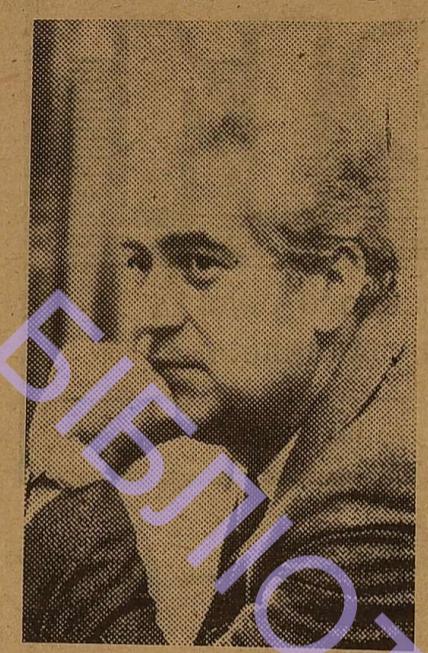
— Ні, я розумію неминучість прийдешнього. Згоден, теоретичні курси мови можна підрізати, але аудиторні заняття мовою не можна зводити нанівець. Від них і так нічого не залишилось.

— І все ж, очевидно, якісь конкретні намітки стосовно навчальних програм у вас вже є...

— Можна зробити більш стислив курс російської літератури, мабуть, російської

мови теж — раз не стало спеціалізації перекладача.

— Віктор Георгійович, ви прихильник диференційованого підходу до скорочення лекційних курсів. Які проб-

леми, на вашу думку, виникнуть в цьому питанні?

— Всім нам буде нелегко. Адже головне завдання — скоротити обсяг курсу, зберігши його якісний характер. Тут потрібен, якщо хочете, системний підхід (декан бере крейду і швидко креслить на дошці схему перебудови курсу зарубіжної літератури).

— Не знизу вгору, від елементу, а від системи — до елементу. Сьогодні студенту важливо дати орієнтири в бурхливому океані знань. Деталі він допрацює сам. Невідкладово ж основний ак-

цент ми робимо на самостійну роботу.

І знову, оперуючи фактами, говорить про те, з чим сьогодні факультет зустрівся у зв'язку з перебудовою. Відсутність підручників, наочностей, жахливий стан лінгвофонічних кабінетів, невдаштіванист наукової бібліотеки. Але, припустимо, все це є. Однак дехто з студентів без всякої користі для себе може просидіти в бібліотеці кілька годин. Потрібні суворі формалізовані вимоги, які б організовували і направляли самостійну роботу студентів. По суті, появина виникнути нова система вимог.

— Між іншим, — захоплено продовжує мій співрозмовник, — перебудова, яка почалась, з новою силою підтверджує: майбутнє за формалізованім навчанням. Як потрібна нам, філологам, ЕОМ з достатньою пам'яттю. Вона допоможе навчити студента коректно мислити, економити і цінувати час. Якщо вчитель буде вчити, він швидко перетвориться в магнітофон. Тому ми зобов'язані розвивати у студентів і вміння вчитися безперервно.

Так нова система — це складність для всіх: і студентів, і викладачів. І якщо я зараз говорю про поміркованість, про проміжний варіант до 1 вересня 1987 року, то це не значить, що я проти перебудови. Навпаки, я за реформу. Адже хочеш чи не хочеш, але доводиться згодитись, що стоячи на морському березі плавати не навчишся.

— Якщо ми будемо тільки говорити про значення і важливість самостійної роботи, навряд чи ми цим допоможемо студентам. Небайдужо корінним чином перебудовувати не лише систему навчання, але можливо і існуючий багаторічний порядок на факультетах. Кращий засіб навчити студента самостійної роботи — це залисти його з першого курсу до дослідницької роботи. Я вважаю, що тему дипломної роботи з літературою, наприклад, треба брати ще на першому курсі.

— Самостійність і студентське самоврядування, взаємозвязок між ними?

— Це два боки однієї медалі. Не може бути самоврядування без самостійності. Як це не прикро, але я думаю, що зі мною погодиться більшість викладачів, якщо я скажу, що наші нинішні студенти ще не готові до самоврядування в повному розумінні цього слова. В університеті ще сильний дух школярства.

— Чи не занадто пессимістично ви оцінюєте перспективи перебудови, адже вона, перш за все, стосується людського фактора?

— Навпаки, просто я не закриваю очі на реальний стан речей. Але в молоді я вірю. В цьому році у нас підібрався вдалий склад комсомольського бюро, і секретар бюро, студент III курсу Сергій Шевцов проявив себе діловим, енергійним воожаком. Комсомольці дравильно розуміють свої завдання і місце в перебудові, і це вселіє оптимізм.

Бесіди вів
М. УСПЕНОВ.

нових умовах викладачам доведеться шукати нові методичні підходи, частіше вдаватись до оглядових лекцій, уміти дати студентам ключ до розуміння теми. У виграному положенні, як на мене, будуть викладачі, які багато років працювали з вечірниками і заочниками.

— Арнольд Олексійович, ви торкнулись проблеми самостійної роботи студентів. Чи не вважаєте ви, що спочатку треба буде вчити самостійній роботі?

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

Вузівській науці —

прискорення і ефективність

[Закінчення.]

Початок на 1-ї стор.].
Сьогодні найбільш високий рівень тематики в НДЛ-7, НДЛ-1, НДЛ-14, НДЛ-2, НДЛ-8. Загалом в 1986 році рівень тематики НДР порівняно з передходнimi роками підвищився в 1,5 раза.

До позитивних моментів можна віднести певні зрушення в патентно-ліцензійній роботі. Пожвавилась винахідницька робота: подано 104 заяви на винаходи. Добре налагоджена ця робота в НДЛ-3, НДЛ-9, НДЛ-14. В той же час доповідач критикував низький рівень тематики в НДЛ-13, НДЛ-5, НДЛ-16, НДЛ-18, слабку організацію винахідницької роботи в НДЛ-2, НДЛ-4, НДЛ-7, НДЛ-11 і НДІФ.

Серйозним заходом стала недавно проведена атестація наукових та інженерно-технічних кадрів НДЧ.

Особливу увагу доповідач приділив проблемам інтенсифікації вузівської науки. Необхідно планувати свою роботу і працювати так, щоб уже в найближчі дві-три п'ятирічки найважливіші наукові розробки, за які беруться вузівські вчені, впроваджувались у практику. Без корінної перебудови системи вузівської науки це завдання не вирішити. В зв'язку з цим доводиться констатувати, що на сьогодні перебудова у нас мало помітна, принципових зрушень ще немає. Є бажання перебудуватись, — це об'єктивно, є позитивні тенденції до змін.

Що заважає серйозному розвитку НДР в університеті?

Перш за все — це вкрай слабка матеріально-технічна база (відсутність сучасних приладів і обладнання, проблеми з будівництвом нових корпусів і лабораторій, нездовільнений стан існуючих і т. д.), архаїчні форми адміністрування, відсутність надійних критеріїв оцінки наукової роботи тощо.

Нікого не може задовільнити сьогодні і станові зв'язку з університетської науки з навчальним процесом.

Найближчі завдання, які будуть стояти перед НДЧ: модернізація матеріально-технічної бази, головним чином за рахунок дольових відрахувань. Необхідно навести порядок в закупках технічного обладнання — його номенклатура повинна строго відповідати реальним потребам університету. З метою найбільш повного використання наукового потенціалу вузу слід піднятити на вищий рівень кафедральну тематику, посилити фундаментальні дослідження, провести атестування співвиконавців.

Серйозних зусиль вимагає змінення зв'язків з академічною і галузевою наукою. Поки що вони носять спорадичний характер.

В цетрі уваги керівництва АГЧ в найближчі роки будуть стояти питання розвитку і удосконалення структури НДР, обліку і планування. Будуть продовженні роботи по створенню і удосконаленню конструкторсько-технологічного відділу.

В обговоренні доповіді взяли участь заступник проректора з наукової роботи В. Сафонов, зав. НДЛ-2 Я. Вадчук, зав. НДЛ-15 Л. Карпов, зав. кафедрою неорганічної хімії професор А. Еннан, старший науковий співробітник НДЛ-4 Г. Кириченко, начальник планово-фінансового відділу В. Мурadian, зав. кафедрою фі-

зичністі хімії професор Л. Скрильов, секретар парткому доцент І. Кондратюк.

На думку В. Сафонова, оцінка обсягів НДЛ за вартістю робіт явно застаріла. Одна і та ж науково-дослідницька робота, яка виконується одним і тим же колективом в одні і ті ж строки, в однім і тим же кінцевим результатом при фінансуванні по господарству буде коштувати в три рази дорожче, ніж при фінансуванні по держбюджету — і все через трикратну різницю в питомій вазі фонду зарплати.

Виходить так, що чим нижче питома вага фонду зарплати, тим вище загальна вартість НДР і, отже, тим більш виробіток на кожного працюючого. Але ж це зовсім не означає, що з виробітком росте ефективність праці науково-керівника. Тут немає прямого зв'язку. Вартісна формула оцінки обсягів НДР порочна перш за все тим, що вона веде до завищення витрат на розробку наукової тематики, тобто до нерациональних витрат деякої частини асигнувань на науково-дослідницьку роботу. Отже, необхідні нові критерії оцінки обсягу і ефективності НДЛ. Значні резерви підвищення ефективності НДР В. Сафонов бачить в максимальному скороченні строків виконання НДР та скороченні затрат на розробки, які виконуються.

Значення проведені атестації, відзначив виступаючий, в ІІ стимулюючому

впливі на тих, хто атестується.

Я. Вадчук запропонував відродити категорію заступників зав. кафедрами по науці з метою наближення НДР до кафедральної тематики.

Л. Карпов висловив думку про необхідність залучення представників наукових підрозділів до розподілу преміального фонду, відзначив важливість впровадження природоохоронної тематики.

На думку професора А. Еннана, необхідно посилити боротьбу з бюрократизмом і «паперотворчістю» в роботі апарату НДЧ.

В. Мурadian запропонував ширше залучати до НДР студентів, аспірантів і викладачів, тобто використовувати внутрішні резерви, а не розширявати штатний персонал.

Професор Л. Скрильов пожалував, що так і не почув на зборах голоси провідних вчених ОДУ, особливо гуманітаріїв, інших ділових пропозицій з питань перебудови структури НДЧ, і зокрема підвищення ефективності НДР.

Секретар парткому доцент І. Кондратюк зустрівся на питаннях, які були порушенні під час обговорення доповіді. Він акцентував увагу на необхідності добиватися чіткої роботи господарсько-організаційного механізму ОДУ, підвищення ролі НДЧ і трудової дисципліни. Важливо, підкреслив секретар парткому, зробити належні висновки за пісдумками атестації. Час покаже, наскільки об'єктивним і дійовим було її проведення.

Прийнята за результатами обговорення доповіді постанова покликана сприяти перебудові наукових підрозділів ОДУ і підвищенню ефективності НДР, як цього вимагає сьогоднішній день.

Фото Е. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО,

26 грудня 1986 р.

11—12 листопада в ОДУ за ініціативою історичного факультету відбулась республіканська наукова конференція з присвяченою «Великому Жовтню і сучасністю», в якій, окрім наших студентів, взяли участь гости з Київського, Харківського, Запорізького, Донецького, Чернівецького, Сімферопольського, Ужгородського університетів. У ході роботи трьох сесій — «Великий Жовтень і соціальний прогрес», «У боротьбі за перемогу Великого Жовтня» та «Міжнародне значення Великої Жовтневої соціалістичної революції» було заслушано понад 40 наукових повідомлень.

Творчий підхід до наукової роботи, хист до архівних пошуки виявили в своїх доповідях студенти С. Горнов, Е. Петричук, М. Навроцький, О. Юрманова, М. Савенко, О. Прудивус, О. Довженко та інші.

Відкриваючи конференцію, проректор з наукової роботи професор О. Г. Топчієв відзначив, що нинішні студенти Історичних факультетів університету республіки, які роблять перші кроки в історичній науці — зватрішні вчителі, історики широкого профілю, вузівські викладачі. Саме вони будуть пропагувати ідеї Великого Жовтня на новій науковій основі.

Конференція надала її учасникам можливість не тільки обговорити актуальні проблеми вивчення студентами історії нашої країни, але й обмінятися думками з приводу перебудови вищої школи, студентського самоврядування тощо.

Невідкладово особливу увагу присутніх привернув виступ на конференції заступника відділу студентської молоді Одеського об'єкту ЛКСМУ М. Качури, який зупинився на основних напрямах перебудови роботи вузів. Ключова форма перебудови у вузі — це розвиток студентського самоврядування.

Ми попросили гостей конференції розповісти, як в їх університетах йде перебудова вищої школи.

Розповідає Олег Прудивус, студент істфаку Запорізького університету:

— У нас самоврядування здійснюють факультетські ради, і це ініціатива нашого історичного факультету. Ради координують роботу суспільних організацій — студентського деканату, жіночої ради, ради колишніх військовослужбовців, ради по підтримці зв'язку з випускниками і вивчення досвіду їх роботи, політклубу, студентського клубу «Бригантіна», дискусійного клубу, клубу підводної археології.

У навчанні ми теж переходимо до нових форм — уже за-

20 грудня ц. р. в астрономічній обсерваторії ОДУ відбулось урочисте засідання, присвячене 100-річчю з дня народження Миколи Мар'яновича Михальського (1886—1942), професора кафедри астрономії. З доповідями і повідомленнями про життєвий і творчий шлях видатного астронома виступив директор обсерваторії Ю. О. Медведєв, професор ОВІМУ Л. Ф. Чернієв, професор кафедри астрономії ОДУ Ю. Н. Кремер, дочка вченого Г. М. Михальська та інші.

Розрахунок руху небесних тіл! Справа складна, безумовно. Зараз у людини є добре помічники — ЕОМ. А як було раніше?

Раніше?.. Працювали, не розгинаючи спини, підрахунки вели вручну, з допомогою спеціальних логарифмічних таблиць, списували гори паперу. Одеркували врешті-решт потрібний результат, віддаючи цій справі роки і роки, присвячуючи все життя. Такою трудомісткою невдачною справою була корись «небесна» механіка. І чи не одним з найкращих майстрів її був Микола Мар'янович Михальський.

Він народився в родині залишчного службовця в селі

Великий Жовтень і сучасність

проваджено індивідуальні пла-
ни і графіки самостійної роботи
студентів.

Студент істфаку Ужгородського університету Федір Брецько, який сам є старостою групи і входить до студентського деканату, вважає, що надмірне захоплення самоврядуванням може не залишити часу на навчання. Так, необов'язково студентам працювати на штатних засадах у гуртожитку, щоб навести в ньому порядок. Чим займається студентський деканат? Раз на тиждень збираються всі старости груп та комсомольські лідери, які входять у студентський деканат, і виришують перш за все питання, які виникають у групах. Деканат самостійно розподіляє виділений факультету фонд стипендій. І це дає змогу підтягувати студентів, у яких одна-два трійки, заохочувати активістів, а інколи й зняти підвищену стипендію з того відмінника, який не виявляє громадської активності. Вирішує студентський деканат і питання відвідування занять.

Ужгородський університет вже перейшов на нову форму навчання — скорочено число лекцій, введені години для самостійних занять — але поки що самостійна підготовка проходить у присутності викладача. Для відмінників введені індивідуальні графіки підготувки. Два рази на тиждень наукові керівники ведуть консультації з своїх предметів — і це теж одна із форм самостійної підготовки студентів. Закріплення студентів за кафедрами здійснюється після 1-го курсу, але протягом цього курсу студент може перейти на іншу кафедру.

Зациклені розмова учасників конференції відносно перебудови вищої школи і пошуку нових форм студентського самоврядування стала органічним продовженням теми конференції, бо ідея, які сьогодні народжуються в процесі перебудови, мають своїм джерелом ініціативу і творчість народних мас, виявленіх у дні Жовтневої революції.

В. БІЛОВА.

професора астрономічних наук, а в наступному 1936 році в ОДУ створюється кафедра астрономії, вводиться астрономічна спеціальність і аспірантура.

Це були роки безперервної, виснажливої праці: лекції, практичні заняття зі студентами, спостереження і розрахунки, розрахунки, розрахунки... «Коли б не прокидалась вночі, — згадує дочка вченого Галина Миколаївна, — світила лампа на його робочому столі. Мріяла тоді: стану дорослою, зумію перевіряти його хоч трохи відпочинти, поберегти себе».

Він не здав відшочинку. Але, будучи людиною фантастично зайнятою, встигав доломагати всім, хто б не звертався до нього по допомогу: колеги по роботі, студенти, сусіди, земляки...

Скільки теплих слів було сказано про Миколу Мар'яновича на урочистому засіданні, присвяченому сторіччю з дня народження вченого. Талановитий дослідник, великий трудівник, досвідчений і доброзичливий педагог, скромна делікатна людина — таким залишився він в пам'яті близьких, друзів, учнів і послідовників.

О. ГУБАРЬ.

КАК ОТМЕЧАЮТ
НОВЫЙ ГОД
В ВАШЕЙ СТРАНЕ?

С ТАКИМ ВОПРОСОМ
РЕДАКЦИЯ ОБРАТИЛАСЬ
К ИНОСТРАННЫМ СТУ-
ДЕНТАМ, ОБУЧАЮЩИМСЯ
В ОДЕССКОМ УНИ-
ВЕРСИТЕТЕ.

Во В'єтнаме національний новогодній празник називається Тэт. По лунному календарю он часто приходить на февраль. С этим праздником наш народ всегда связывает надежду на новый урожай, мир и счастье.

На праздник Тэт готовят національні блюда — круглое новогоднє печенье «зай» і квадратне «чынг». Форма печенья символізує представлення древніх в'єтнамців о висічих божествах: квадратну землю они считали «матерью», а кругле небо — отцом людей.

Уходящий 1986 год назывался во Вьетнаме годом тигра, на смену ему идет год желтой кошки. В каждой семье будут смеяться изображения симпатичной желтой кошки, покровительницы урожая, защитницы людей от бед и неприятностей.

Если в европейских странах в праздник Нового года домашние украшают елки, то во Вьетнаме их заменяют «дадо». Тонкие и чистые цветы «дао» символизируют счастье и мир.

Мы, вьетнамские студенты, поздравляем всех преподавателей, сотрудников и студентов ОГУ с Новым годом. Желаем вам успехов во всем. Мир вашему дому, мир нашей планеты. * * *

В Бангладеш год делится на 12 месяцев и на 6 сезонов с 15 апреля по 15 июня и так далее. Мы отмечаем Новый год 15 апреля (1-го байшах). Сегодня по нашему календарю бенгальский 1393 год. В честь Нового года в 12 часов ночи загигают бенгальский огонь. В семьях готовят праздничные

блюда. В городе памятники украшают цветами, венками. Отуют выставки книг, цветов, игрушек.

В деревне готовятся к новогоднему празднику «мела», во время которого устраиваются конные соревнования, вечера шуток, танцев, музыки.

В Новый год люди дарят друг другу цветы, открытки, сувениры. У нас не бывает снега, поэтому вместо Деда Мороза и Снегурочки всех веселят ряженые.

В знак единства с остальным миром у нас на родине 1 января празднуют и европейский Новый год.

Я поздравляю советских преподавателей и иностранных друзей с новым 1987 годом, желаем всем крепкого здоровья, счастья, процветания и мира во всем мире.

Шамши ДЖАХАН КХАН, аспирантка биофака.

* * *

В Сирії, як і повсюду, Новий год відчувають весело, с вірою в будуще. В домах украшають елку, дітям дарят подарунки. Деда Мороза у нас називають Папа Ноель.

К Новому году люди виращують семена хлебних злаків. По существующему поверью, если они взошли хорошо — год будет урожайнym.

Этот новый год мы встречаем в СССР. Хотим поздравить наших преподавателей и весь советский народ с Новым годом, пожелать всем мира и благоденствия.

АЛЛАМ ДЖАМИЛЯ, аспирант,

* * *

У нас в Камеруне Новый год тоже празднуют все. Камерунцы украшают елку гирляндами, покупают открытки и сувениры, принимают гостей, поздравляют друг друга. На Новый год люди надевают лучшие одежды, предназначенные именно для этого дня. В каждом доме готовят праздничные блюда, многие идут в церковь. На улицах и в парках молодежь поет и танцует.

ЭСОНА КАРЛ СОНА, ФЕРБАНГ ПИКОЛО ТОМАС (Камерун).

* * *

По старому обычаю 31 декабря в Греции дети ходят по домам, поют новогодние песни «халанды». Кто-то из детей держит кораблик. Хозяева угощают детей орехами, миндалем, пирожными. Считается, что приход детей в новогоднюю ночь приносит в дом счастье. Вечером за столом собирается вся семья, делают новогодний пирог, в котором запечена монетка. Сначала выделяют кусочек дома, затем — «чужому гостю», домашним животным. Некоторым святым, а потом — хозяевам и друзьям дома. Тот, кому достанется монетка, будет счастливым в новом году.

Вместо елки в доме устанавливают маленький кораблик, ученый флагами и гирляндами. Но этот старинный обычай уходит в прошлое, сейчас многие наряжают к Новому году елку.

ЕЛЕНА ТСИПА, АПОСТОЛОС ТАРРОС, студенты 1 курса истфака.

В Панаме на Новый год под елку ставят цветы. В полночь Национальное новогоднее блюдо — жареная индейка с яблочками, изюмом, орехами. Каждый из двух миллионов панамцев надеется, что новый год принесет счастье мир и любовь.

МАРИЯ А. АЛДАНА, студент 1 курса,

* * *

На Кубе встреча Нового года совпадает с годовщиной победы революции, поэтому для кубинцев это большой праздник. В полночь 31 декабря по телевидению исполняют национальный гимн, с поздравлениями выступают члены правительства. В каждом доме весело встречают Новый год, люди танцуют, поздравляют друг друга. 1 января у всех прекрасное настроение.

ИСАБЕЛЬ М. ГОНСАЛЕС РОДРІГЕС, ЛІС БАРБАРА, МАРИЧАЛ ГАРСІА, АНДРІАНО СУАРЕС КАІРО, ХОРХЕ РОДРІГЕС МІЛІАН, ПЕДРО АБЕЛЬ ГОНСАЛЕС ДАВІЛА, студенты 1-го курса, Куба.

* * *

В Индии дважды отмечают Новый год — по-европейски 1 января и по лунному календарю, который является нашим традиционным праздником. В 1987 году он будет отмечаться 14 января.

Поскольку Индия издавна считается аграрной страной, излюбленным блюдом в новогодний праздник является рис с молоком, как символ благополучия и процветания. В новогоднюю ночь в доме зажигают огонь и танцуют вокруг него до утра.

С приходом нового года индийский народ связывает свои надежды на мир и спокойствие на Земле.

ПАНКАДЖ ШАРМА, аспирант ОГУ (Индия).

* * *

ПОЗДРАВЛЯЕМ ВСЕХ С НОВЫМ ГОДОМ, ЖЕЛАЕМ СЧАСТЬЯ, ЗДОРОВЬЯ, УСПЕХОВ ВО ВСЕХ ОБЛАСТЯХ ЖИЗНИ.

ПУСТЬ В НОВОМ ГОДУ БУДЕТ МИР, НАСТОЯЩАЯ ДРУЖБА МЕЖДУ НАРОДАМИ, СПОКОЙНАЯ ЖИЗНЬ БЕЗ ЯДЕРНОГО ОРУЖИЯ, БЕЗ ВОЙН.

Иракское землячество в Одессе.

Літопис університету

Майстер небесної механіки.

Попова Гребля Вінницької області. Вчився в першій Київській гімназії, потім — у Київському університеті, фізику-математичному факультеті якого закінчив в 1911 році. Викладав математику в різних навчальних закладах м. Києва, а в 1923 році переїхав до Одеси і почав працювати в Одеській астрономічній обсерваторії обчислювачем. В цій і наступні роках він займався питаннями «чистої» (теоретичної) математики і теорії відносності, опублікував ряд досліджень з теорії плінусів та ін.

З поетичного рукопису

Марія ГАЛИНА

Где чаячки следы впечатаны в бетон,
вдоль набережной, над лоснящейся от грязи
водой, — а что, скажи, останется потом,
на стыке двух веков, помимо этой вязи
и клинописи! Так прочнее вещества,
чем это существо, в конце пробежки рваной
втянувшее шасси. И где потом его,
по слухам, видели в причерноморских странах!
Кто на ином витке попробует прочесть
небрежное письмо — какой палеонтолог —
случайный этот знак, благую эту весть!
И век на рубеже, и путь не так уж долг.

ВИСОЦЬКИЙ В ОДЕСІ

Після публікації в «ЗНК» від 12 вересня матеріалу «В. Висоцький: пісня — продовження життя» до редакції надійшли численні прохання розповісти про звязки Володимира Висоцького з нашим містом. Пропонуємо увазі читачів фрагменти спогадів в популярного автора Веніаміна Смехова про В. С. Висоцького, які опубліковано у громадсько-політичному та літературно-художньому журналі ЦК ВЛКСМ «Спілки письменників СРСР та РРФСР «Аврора», № 6 за цей рік. В спогадах розповідається про перебування Володимира Висоцького в Одесі у період зйомок фільму «Служили два товариша».

...І ще про Одесу: Володя запам'ятав мої зіткнення в аеропорті; школа у такому місті бувати транзитом, по дорозі до Ізмаїла. Не забуду захоплення від Володимирівського подарунка... Він телефонує у Москву, пояснює, що матеріал нашої зйомки пішов до браку і що я мушу іхати на перезйомку. Одергую телеграму від директора картини — усе офіційно. Насилу вишукую два вільних дні, картаю себе за м'якотілість, а кіно — за вічні фокуси; лежу, звісно, без настрою... Сепер зустрічаючи в Одесі — ніяких мосфільмівців. Стой і перехитується з п'ят на носки Володя. Очі шахраюваті. Повідомляє: ніяких зйомок, ніякого Ізмаїла, два дні гуляємо по Одесі. Зрозуміло, мене не вистачило надовго на обурення...

Володя говорив про місто, яке любив ціле життя, і мені здавалось, що він його вигадав... І про мережку проспектів, і про пляжі, і про платани, і про Пушкіна на бульварі, і про Рішельє, і яскраві, гарячі подробиці морських

боїв у дні оборони і взагалі про життя одеського порту. Ми почурали в «Куряжі», гуртожитку кіностудії на Пролетарському бульварі, і я у ці два дні, здається, знав, полюбив тисячу зі двадцять друзів Висоцького. Актори, режисери, письменники, моряки, одесити і москвичі...

Досі мрію властувати комусь подібне свято. Одна лише неприємна деталь: відвідини в Одесі певного дому.

Ранок. Володя ледве ногами відійшов на вмовляння інженерів: мовляв, тільки поснідайте, скуштуйте мамалига та й по всьому. Боронь боже, які пісні — тільки мамалига, кава і дуже стара, оригінальна квартира. І ми увійшли до величезної зали старовинного будинку. На столі парувала обіцяна каша, по кутках сиділи незнайомці, стояли гітари і магнітофони «на взвіді». Ми йшли у цілковитій тиші, що переривалася зубовним скрекотом Володі. Я двічі поривався відвести його геть, не дати ходу скандалові, оберегти його нерви... Він твердо похитав

головою: залишаюсь. А незнайомці нетерпляче й холодно чекали. Їх не цікавив Висоцький-людина, так відбувався перший в моєму житті сеанс діяльності крижаних горлохвата — колекціонерів. Володя дивився широким зором — іноді він довго застигав очіма — чи то кудись крізь стіну, чи то собі усередину дивився. І, не міняючи дивного виразу, простяг руку — взяв гітару, схилився до неї, аби змовитися з її струнами. Пропливав кілька пісень, підвівся і вийшов, не прощаючись. На вулиці нас догнав отой, що запрошував, без нікновості перепрошував за те, що «отак вийшلو». Володя ішов від нього, не обергаючись. Він поспішив до своїх, залишивши непоміченим у спокійному чоловічому товаристві, де він людина і всі — люди. А коли знадобиться, візьміть гітару і заспівте. Із самого хотіння. А в холодній зали чужого дому... І чому він не пішов геть від несвободи? тож було так просто піти? Я не посмів це обговорювати, відчував, якою неприємною була для нього ця тема.

Сьогодні мені здається, що він бачив набагато далі і жертвував хвилинною гіркотою не задля цих здирників — горлохвата, а задля тих, хто почуче його пісні з інших магнітофонів — потім, коли-небудь потім...

Белла ВЕРНИКОВА

Семнадцять лет, палатка и байдарка,
смех девушки, и летний день нежаркий,
пляж травяной с песчаною каймой,
плеч разворот мальчишески прямой —
над Гаей, латышскою рекой,

ребячья нежность светится няяко.
Как хочется, чтобы мировая склока
сошла на нет, чтобы заводского стока
не принял струмень Гаи реки,
чтобы гребца, читающего Блока —

мужающего сына моего

не была ниже пояса эпохи.

Мечта живёт отдельно от желанья,
я встретила своё воспоминанье
в той лодке на реке, где мы вдвоём
в закат незатихающий плывем —
Над Гаей, латышскою рекой,

скользит покой и стелется признанье.

Знайомтесь з поетом

Молодий київський поет
Ігор Римарук у 1984 році ви-
дав свою першу книжку «Ви-
сока вода». Його віршам вла-
стиви розмаїтість інтонацій і

настроїв, насиченість образ-
ного письма, прагнення вираз-
ити устремлення своїх ро-
весників.

Ігор РИМАРУК

Тільки рука, що немовби навчає ходити,
виведе з темряви. Тільки рука! — а чия!

Ми ж іще діти. Й долоні лякливи, як діти.

Та забирає вже рідних людей течія...

Дніпре, я відаю: в пам'ять стрімку і глибоку
лиш увійду — й заблукаю назавше, як скіф.
Даждь мені днес ти долоню — для першого кроку!..
Потім — шукати дорогу. Во вікі вікі.

* * *

Скільки багряного в груди шипшинові влито,
скільки тужаві крил у зернині роси!..
Вже незабаром у світі двотисячне літо
візріє — миру й любові у нього проси.
Глибших потоків проси, засвітись, як пташина,
в урвищах слів!..
А як схінне висока вода,
на роздоріжжі вікі шестикрила шипшина
вибухне — груди відкриє — тобі для гнізда.

Новорічні усмішки

Анатолій ЯНИ

КОРОВА НА ПРОВОДЕ

Звонил Олень Корове в кабинет
(Не думайте, что это анекдот):

— Алло! Привет! Скажи, коль не секрет,

Придешь ли в клуб, чтоб встретить Новый год?

— М-могла б прийти, но где найти м-мне врем-я!

Я занята! В запасе нет ни дня!

Корова, отвеча, чешет темя. —

Алло! Пусть лучше встретит он м-меня!..

ВСЕ В СВОЕ ВРЕМЯ

Я в день последний декабря

Увидел бюрократа

И пригласил его к себе

На Новый год, как брата.

Не поднимая головы,

Сказал он мрачновато:

— Зайдите за ответом вы

В конце второй декады!

ПЕРЕДСЕСІИНІ АФОРІЗМИ

Дуже добре до новорічного
столу мати всі зали.

Важко в навчанні — забирає

документи.

Якщо не в грошах щастя,

значить, мені дуже пощастило.

Заради залику студент йде

навіть на лекцію.

НАСЛІДОК ПРОГРЕСУ

Ще зовсім недавно про нав-
чання уві сні говорили. Як про-
диво. Сьогодні цим вже никого
не здивуєш — цілі аудиторії

сплять на лекціях.

ЦЕ ЦІКАВО ЗНАТИ

Середній згіст студентів за
останні роки збільшився на де-
кілька сантиметрів. Соціологи

пояснюють це тягою до знань.

Не лягав би темною плямою

на колектив. Я б учився день

і ніч і став би круглим відмін-

ником. Я, головне, ніколи б не

завдавав прикроїв працівни-

кам деканату. Ех, якби я був

студентом... — зітхнув. — за-

ступник декана і, ще раз пе-

рерглювши списки недбалих

студентів, поспішив у ректо-

рат.

(Із стіннівок 1-ї і 6-ї академ-

груп мехмату).

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул.
Петра Великого, 2, держунівер-
ситет, редакція газети «За нау-
кові кадри».

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одесського об'єму КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 15233.